

ILGTSPĒJĪGA ZEMES RESURSU
UN AINAVU PĀRVALDĪBA

VIDZEME UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Nacionālās nozīmes ainavas

Ainavu dārgumi

Salainis

Latvija 100

Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība:
izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un
priekšlikumi (LandLat4Pol)

Valsts pētījumu programma “Ilgtspējīga teritorijas attīstība
un racionāla zemes resursu izmantošana”

Jelgava, 29.04.2022.

Vidzemes Augstskola,
Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts
Andris Klepers, Dr.geogr., vadošais pētnieks

Agroresursu un ekonomikas institūts
Linda Ieviņa, Mg.env.sc., pētniece

Vecpiebalgas pauguri

Vidzemes lauku sēta
un baltie lielceļi

Ainava nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā

Landscape means an area, as perceived by people, whose character is the result of the action and interaction of natural and/or human factors

Eiropas ainavu konvencija
(Florence 2000. gada 20. oktobris)

Ainava kā pasaules
konstrukcija,
kompozīcija. Ainava kā
«cilvēku kopīgs dabas
pārveidošanas
rezultāts»
(Bunkše, 2000)

Ainava kā apkārtnes pārmaiņu apzināta izvēle Gaujas nacionālā parka iedzīvotājiem ($n=284$, 2022; ranžēšana «1» = visnozīmīgākā)

A 1 = 1,95

B 8 = 5,89

E 7 = 5,77

F 3 = 4,06

C 6 = 5,42

D 2 = 3,75

G 4 = 4,51

H 5 = 4,63

Pētījuma mērķis

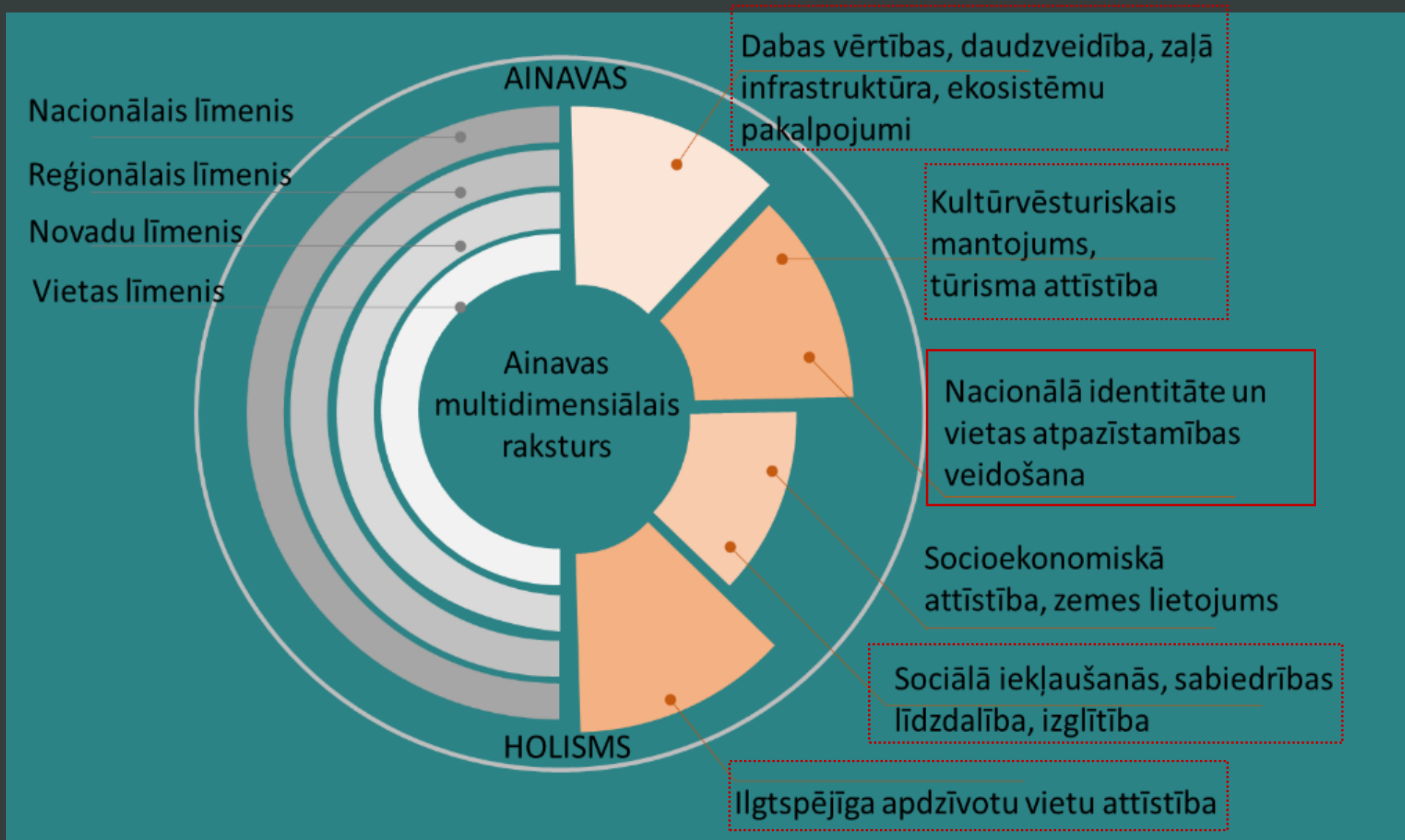
Viens no nacionālās nozīmes ainavu atzīšanas mērķiem ir mudināt atbildīgās organizācijas pieņemt politiku un pasākumus vietējā, reģionālā un valsts līmenī, lai aizsargātu, pārvaldītu un plānotu ainavas kā nacionālas valsts vērtību.

Landscape management means action, from a perspective of sustainable development, to ensure the regular upkeep of a landscape, so as to guide and harmonise changes which are brought about by social, economic and environmental processes.

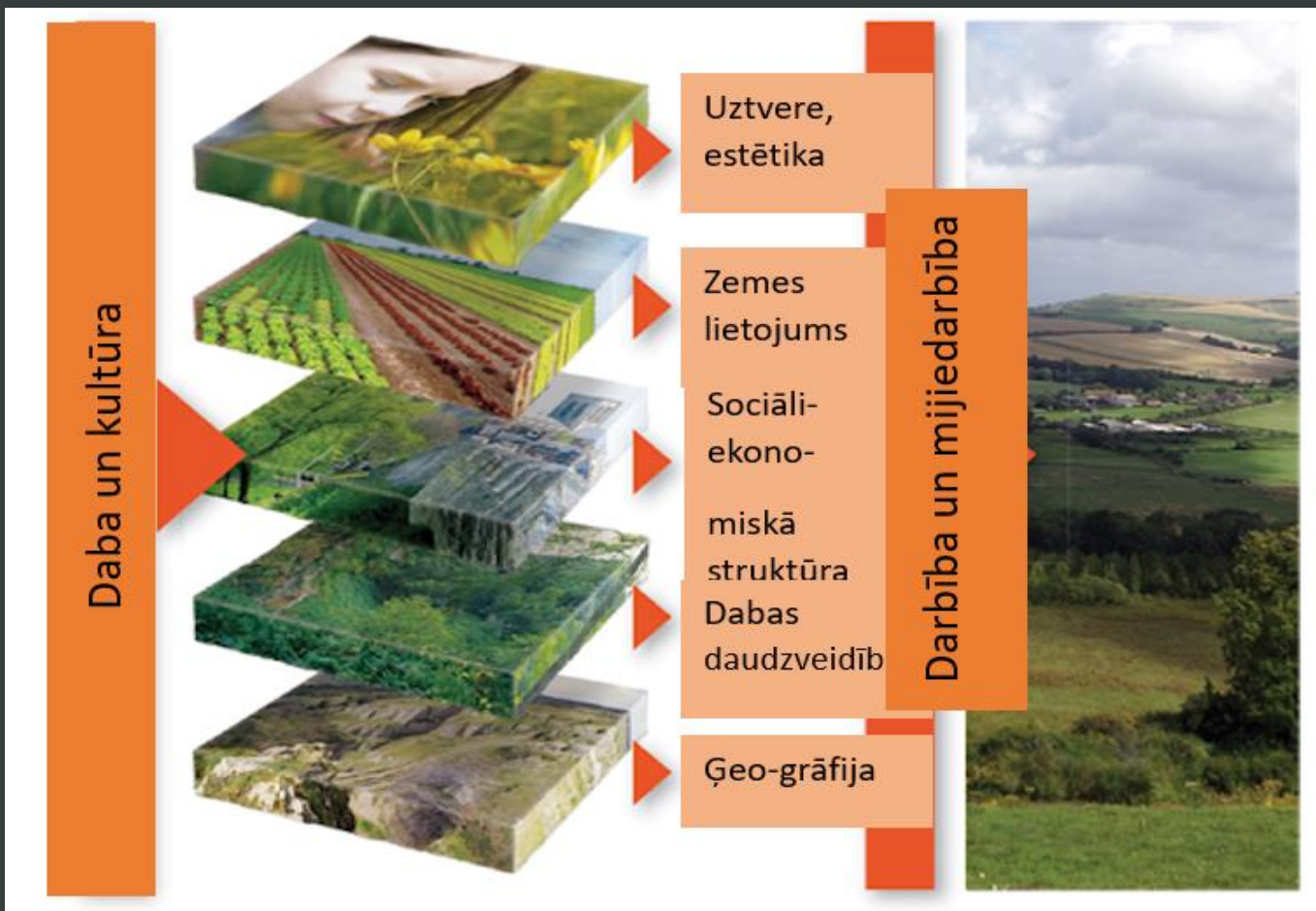
Landscape planning means strong forward-looking action to enhance, restore or create landscapes.

Tipiska ainava raksturo noteiktus procesus, laikmetu vai arī konkrētu ainavu tipu.

Unikāla ainava ir izcili vērtīga ainava, kura ir vienīgā vai viena no nedaudzajām ainavām valstī (reģionā vai citā teritoriālā vienībā).

Ainavu sarežģītība

Natural and cultural landscape (K.Sauer, 1925), cultural imprint, imaginative way to depict or symbolize the surroundings (Cosgrove, 1988).

Nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanas metodika

Valsts pētījumu programma
"Ilgtspējīga teritorijas attīstība un racionāla zemes resursu izmantošana" (LandLat4Pol)

Novembris, 2021

ILGTSPĒJĪGA ZEMES RESURSU UN AINAVU PĀRVALDĪBA

Ainavrajonēšana. Latvijas ainavzemes un ainavapvidi

1. Piejūra

- 1.1. Liepājas-Papes piejūras ezeru un mežaines apvidus
- 1.2. Sakas grīpu apvidus
- 1.3. Lejasventas āru un mežaines apvidus
- 1.4. Irbes mežaine
- 1.5. Slīteres apvidus
- 1.6. Lejasrojas mežaine
- 1.7. Engures apvidus
- 1.8. Tīreļu apvidus
- 1.9. Rīgas ūdeņu un silaines apvidus
- 1.10. Vidzemes piekraste

2. Rietumkursā (Rietumkursas augstiene)

- 2.1. Ēdoles pauguraine
- 2.2. Rietumkursas (Aizputes-Durbes) āru nolaida
- 2.3. Rietumkursas vidienes pauguraine
- 2.4. Rietumkursas Pieventas nogāze
- 2.5. Bārtas āru apvidus
- 2.6. Gramzdas-Vaipodes mežāru vilpaine

3. Ventas zeme

- 3.1. Augšventas egļu mežāru apvidus
- 3.2. Vidusventas (Kuldīgas) priežu mežāru apvidus
- 3.3. Laidzes-Papes-Amēļu mežāru uzcilnis
- 3.4. Usmas ezeraine ar Stendes mežaini
- 3.5. Lejasabavas mežaine

4. Austrumkursā

- 4.1. Dundagas pacēluma āraine ar Slīteres krauju
- 4.2. Augšrojas sedlaine (Talsu-Valdemārpils āru ezeraine)
- 4.3. Talsu-Tukuma pauguraine
- 4.4. Vidusabavas ieleces āraine ar Abavas senleju
- 4.5. Kabilēs-Lutriņu nolaida āraine ar Pampāļu paugurgrēdu
- 4.6. Saldus-Variebas dziļleju un mežāru apvidus

4.7. Austrumkursā (Lielauces-Zantes) pauguraine

- 4.8. Augšabavas-Vašlejas āraine
- 4.9. Vadakstes drumlinu mežāru vilpaine

5. Rietumzemgale (Zemgales līdzenums)

- 5.1. Rietumzemgales (Džūkstes-Tērvetes) āru vilpaine
- 5.2. Rietumzemgales (Elejas-Bauskas) āru līdzenums

6. Austrumzemgale

- 6.1. Misas mežaine
- 6.2. Baldones-Iecavas pauguraine
- 6.3. Baldones-Tomes mežaine
- 6.4. Zemgales vidienes (Birzgales-Valles-Skaistkalnes) āru vilpaine
- 6.5. Taurkalnes mežaine
- 6.6. Augšmēmeles āraine

7. Augšzeme

- 7.1. Sēlijas pauguraine
- 7.2. Susējas mežpurvaine ar Jēkabpils āraini
- 7.3. Dienvidsēlijas āraine
- 7.4. Augšzemes (Bēbrenes-Sventes) pauguraine
- 7.5. Skrudalienas-Bornes āru pacēlums ar Silaines ezeraini

8. Daugavzeme

- 8.1. Piedrujas āru vilpaine
- 8.2. Krāslavas-Naujenes Daugavas meandru apvidus
- 8.3. Daugavpils-Līvānu vilpaine
- 8.4. Plaviņu-Staburadzes kanjons
- 8.5. Lejasdaugavas (Daugavas spēkstaciju) nolaida

9. Ziemeļvidzeme

- 9.1. Salacas apvidus ar Salacas ieleju
- 9.2. Alojas-Limbāžu āru un iegultņu ezeru apvidus

9.3. Augstroztes pauguraine

- 9.4. Burtnieku drumlinu āru apvidus ar Sedas mežaines joslu
- 9.5. Ergemes pauguraine

10. Gaujaszeme

- 10.1. Gaujava
- 10.2. Vidusgaujas mežaine ar Sedas purvaini
- 10.3. Trikātas āraines uzcilnis
- 10.4. Aumeistaru pauguraine
- 10.5. Gaujienas-Lejasciema mežāru vilpaine
- 10.6. Palsas-Velēnas mežaine

11. Dienvidvidzeme

- 11.1. Kangaru mežaine
- 11.2. Vidzemes (Sudas-Madlienas-Vecbebru) nolaida āraine

12. Austrumvidzeme (Austrumvidzemes augstiene)

- 12.1. Vecļaienes augstumi
- 12.2. Vaidavas ieleices mežaine
- 12.3. Alūksnes augstumi
- 12.4. Gulbenes pauguraine

13. Vidzemes augstiene

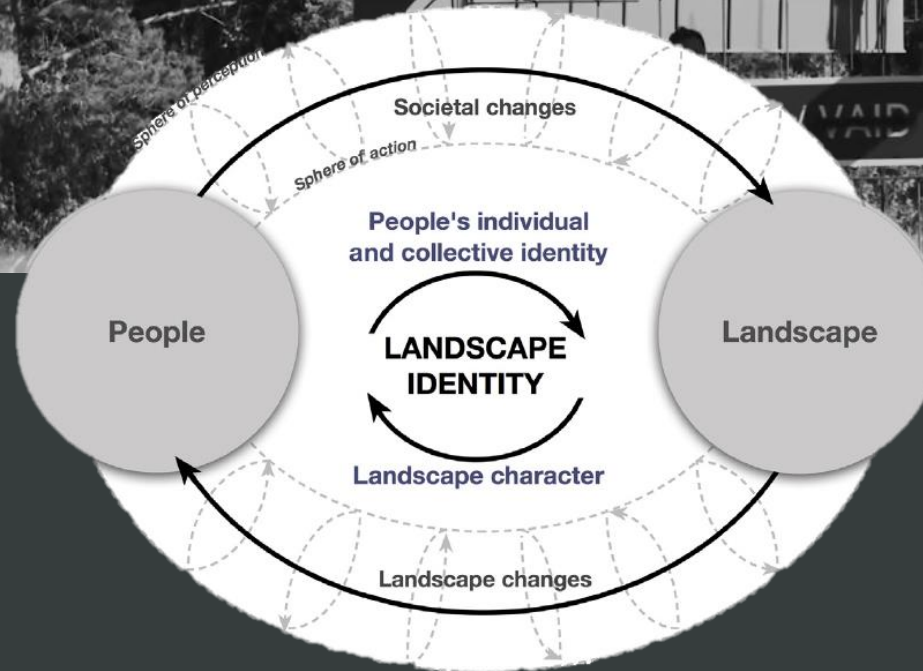
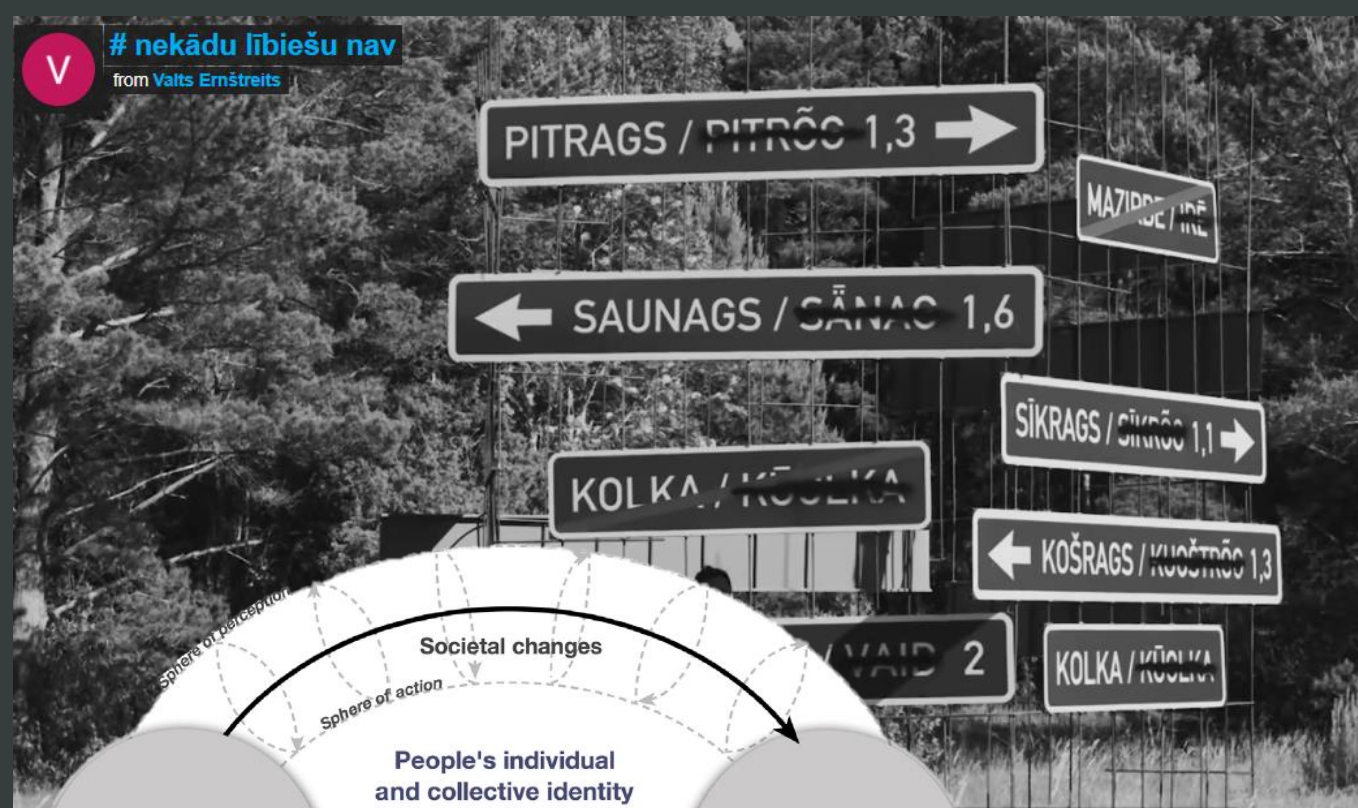
- 13.1. Ziemeļrietumu (Spāres-Raunas) āru nolaida ar Augšamatas ieleices mežaini
- 13.2. Gaujas-Tirzas augšteču mežāru nolaida
- 13.3. Augšogres-Jumurdas ieleice
- 13.4. Rietumu (Kosas-Launkalnes) augstumi
- 13.5. Dienvidu (Vielavas-Cesvaines) augstumi
- 13.6. Vidienas (Alaukska-Geižiņa) augstumu ezeraine

14. Aiviekstes zeme

- 14.1. Pededzes āraine
- 14.2. Lubāna līdzenuma purvaine
- 14.3. Balvu-Liepnas āraine
- 14.4. Balupes-Štampaku purvaine

(Turpinājums 24. lappusē)

nekādu lībiešu nav
from Valts Ernštreits

Ainavas identitātes transakciju modelis

Ramos et al., 2016

Species

Natural habitats

Protected areas

Geological formations

Landscapes

- Nationally valuable landscapes

- National landscape
- International Landscape Day

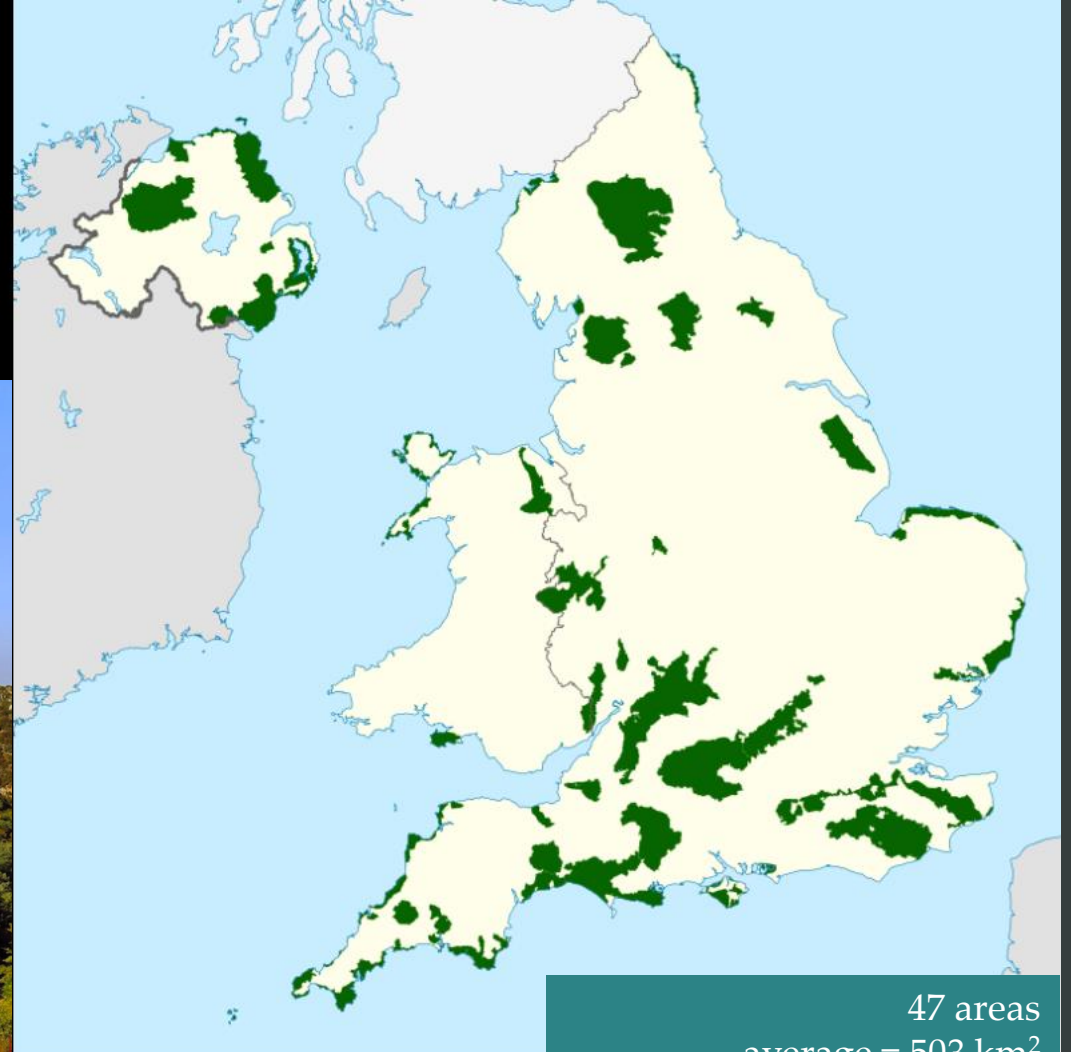
[Home](#) > [Nature](#) > [Landscapes](#) > [National landscapes](#)

National landscapes

The 27 national landscapes of Finland represent the special environmental and cultural features of the country. National landscapes have great symbolic value and widely recognised significance in cultural and historical terms, or in the popular image of nature. The areas were selected by a national landscape working group of the Ministry of the Environment. The selection was part of Finland's 75 years of independence celebrations in 1992.

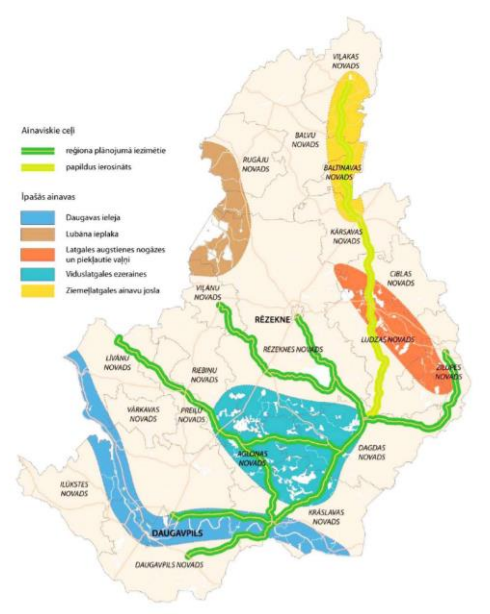
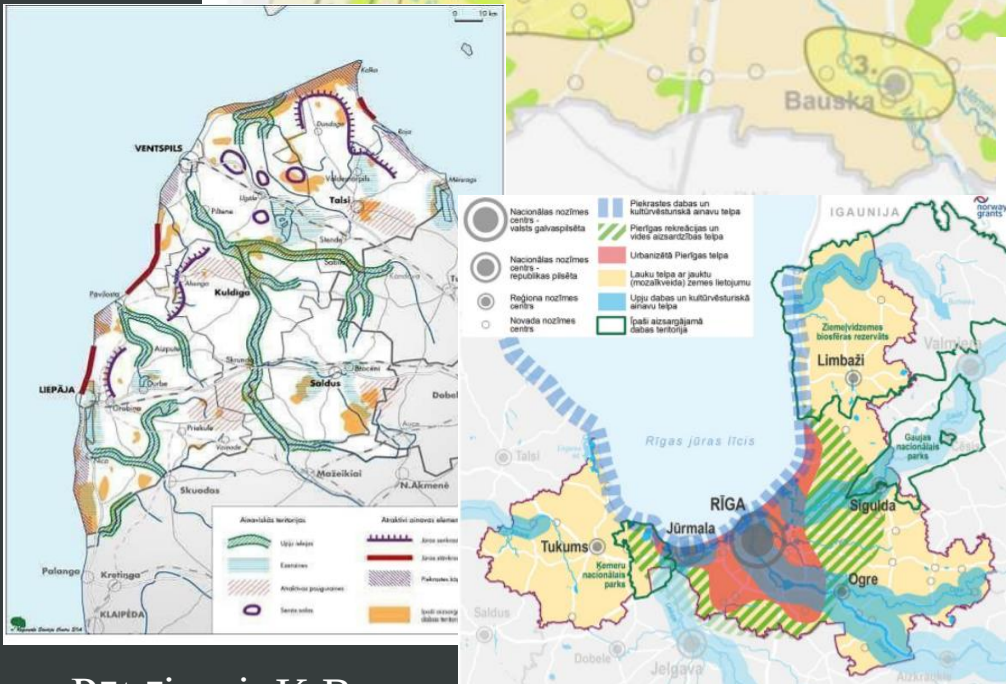
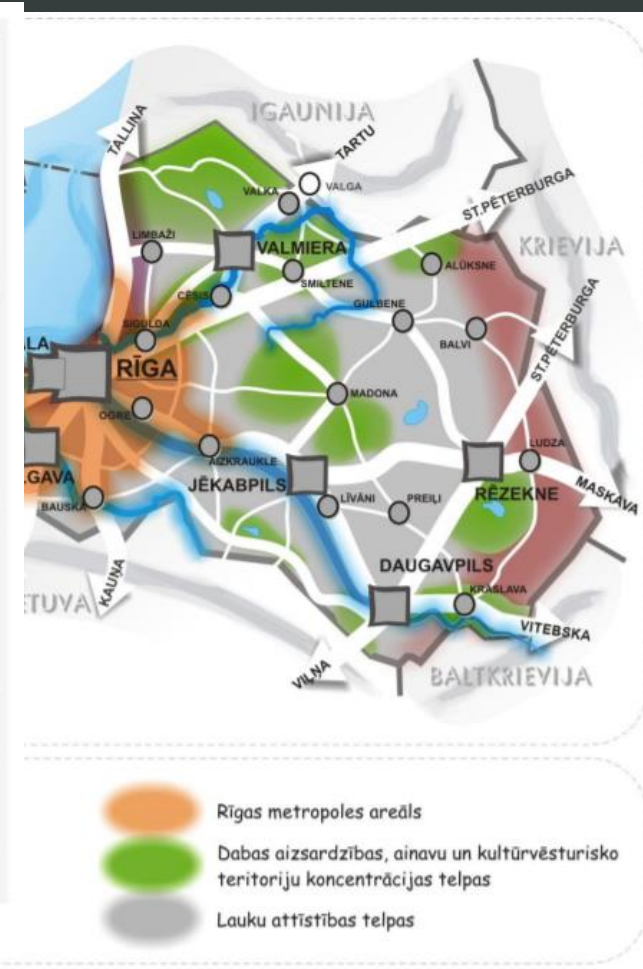
National landscapes

47 areas
average = 503 km²
smallest = 16 km² un 37 km²

Areas of Outstanding Natural Beauty in England, Wales, and Northern Ireland

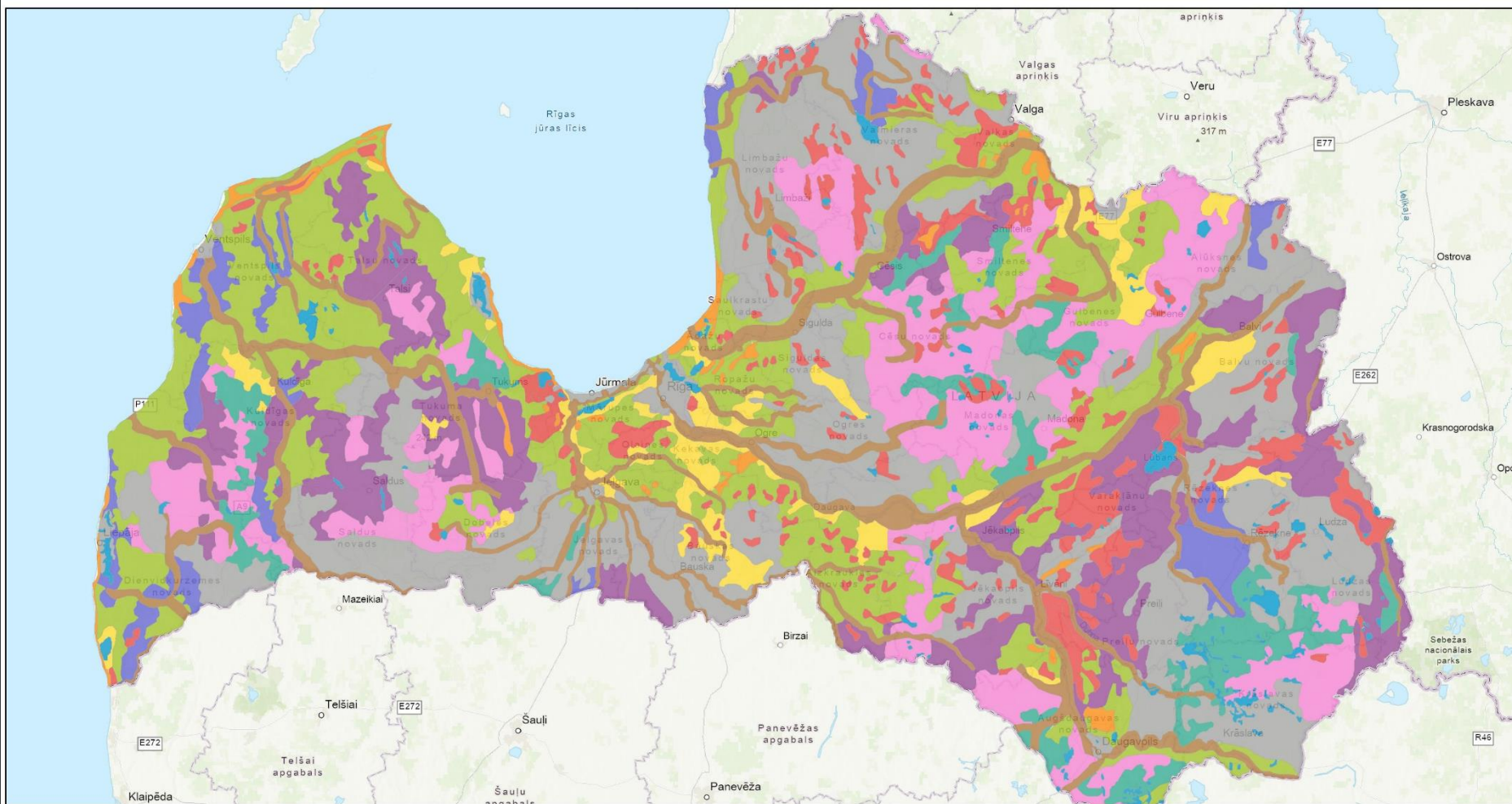
Līdzši
ainay

Pētrijumi: K.Ramans, A.Krauklis, A.Melluma, E.Bunkše, O.Nikodemus, S.Bells, H.Palangs, I.Stūre, Z.Penēze, A.Zariņa, I.Vinogradovs, A.Ruskule P.Lakovskis u.c.

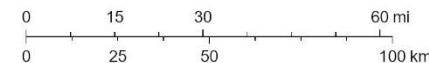
Unikālās
ainavas (ezeru
ainavas, terasēto upju
ieleju un ielejveida
pazeminājumu ainava,
upju ainavas, eolo kāpu
ainavu mežaine, osu
grēdu ainavu mežaine,
mitrzemju ainava,
purvaine) kā veids starp
līdzenumu ainavām,
vilņotā reljefa ainavām,
cilvēka ietekmētajām
(urbānajām) ainavām,
pludmales ainavām un
mozaīkveida pauguru
un paugurgrēdu
ainavām

Latvijas ainavu karte

29.04.2022.

1:2,311,162

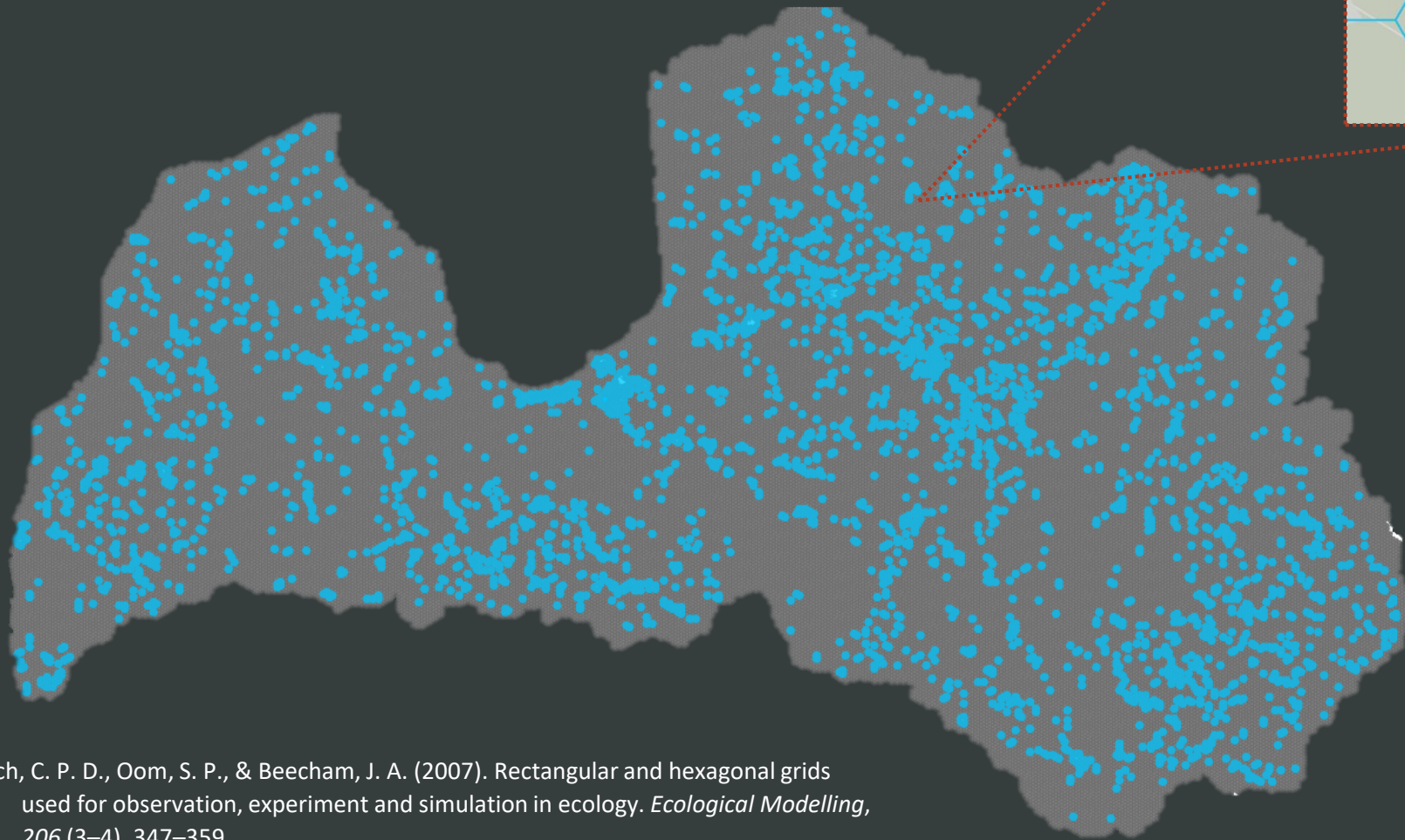

Sources: Esri, Airbus DS, USGS, NGA, NASA, CGIAR, N Robinson, NCEAS, NLS, OS, NMA, Geodatasreisen, Rijkswaterstaat, GSA, Geoland, FEMA, Intermap and the GIS user community. Sources: Esri, HERE, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

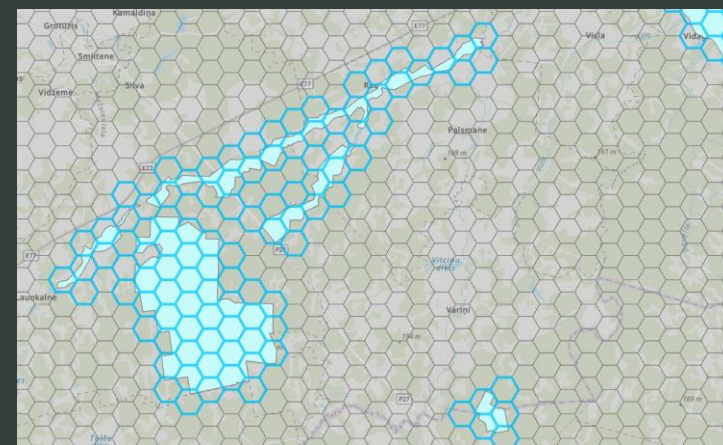
O.Nikodemus, 1998
Latvijas Daba, 6.sējums

Metode un GIS pieeja

100ha heksagoni
(N=68407) pilnīga
pārklājuma
nodrošināšanai

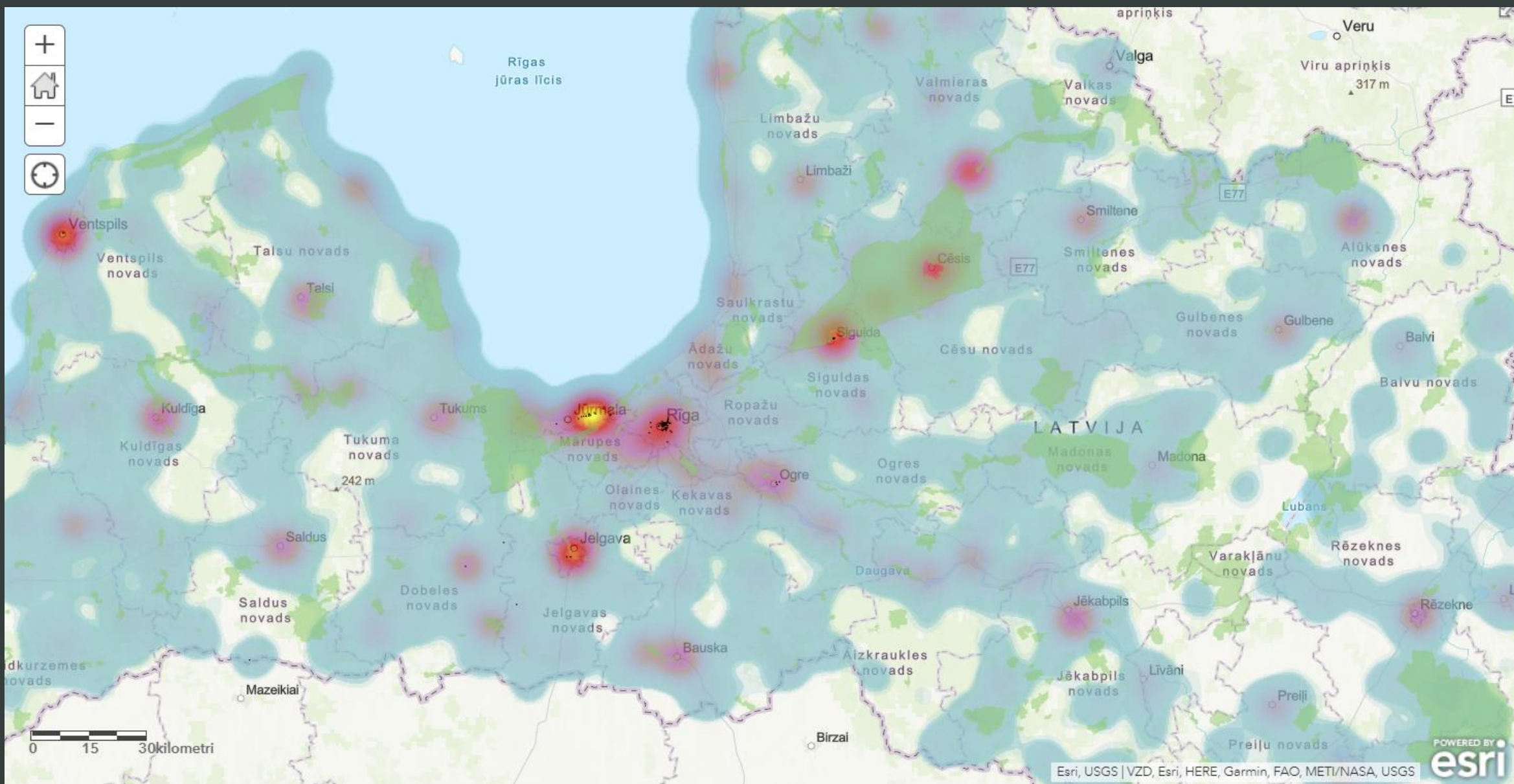
Datu | vērtību uzkrāšana (~2 milj. datu vienības)

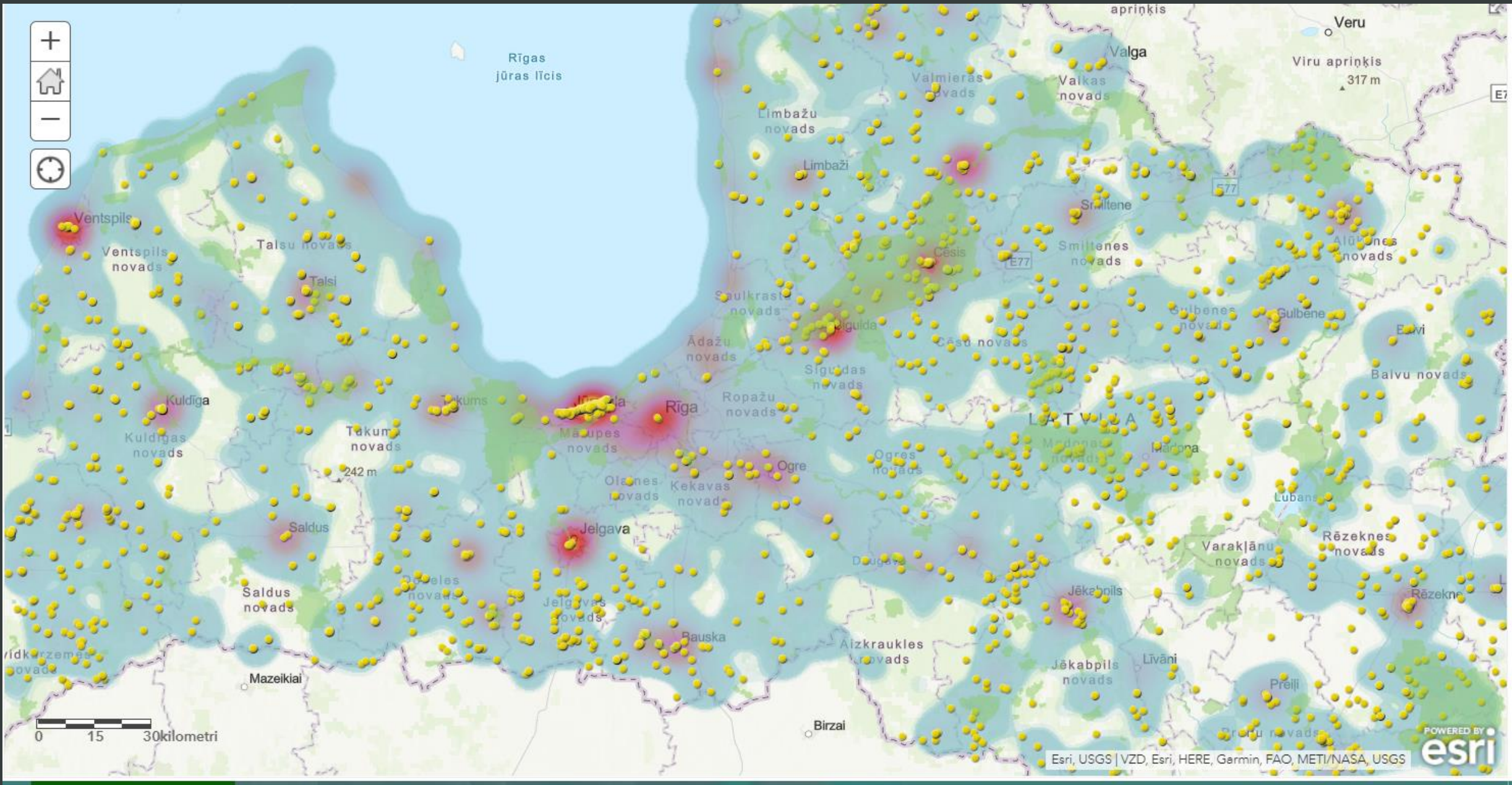

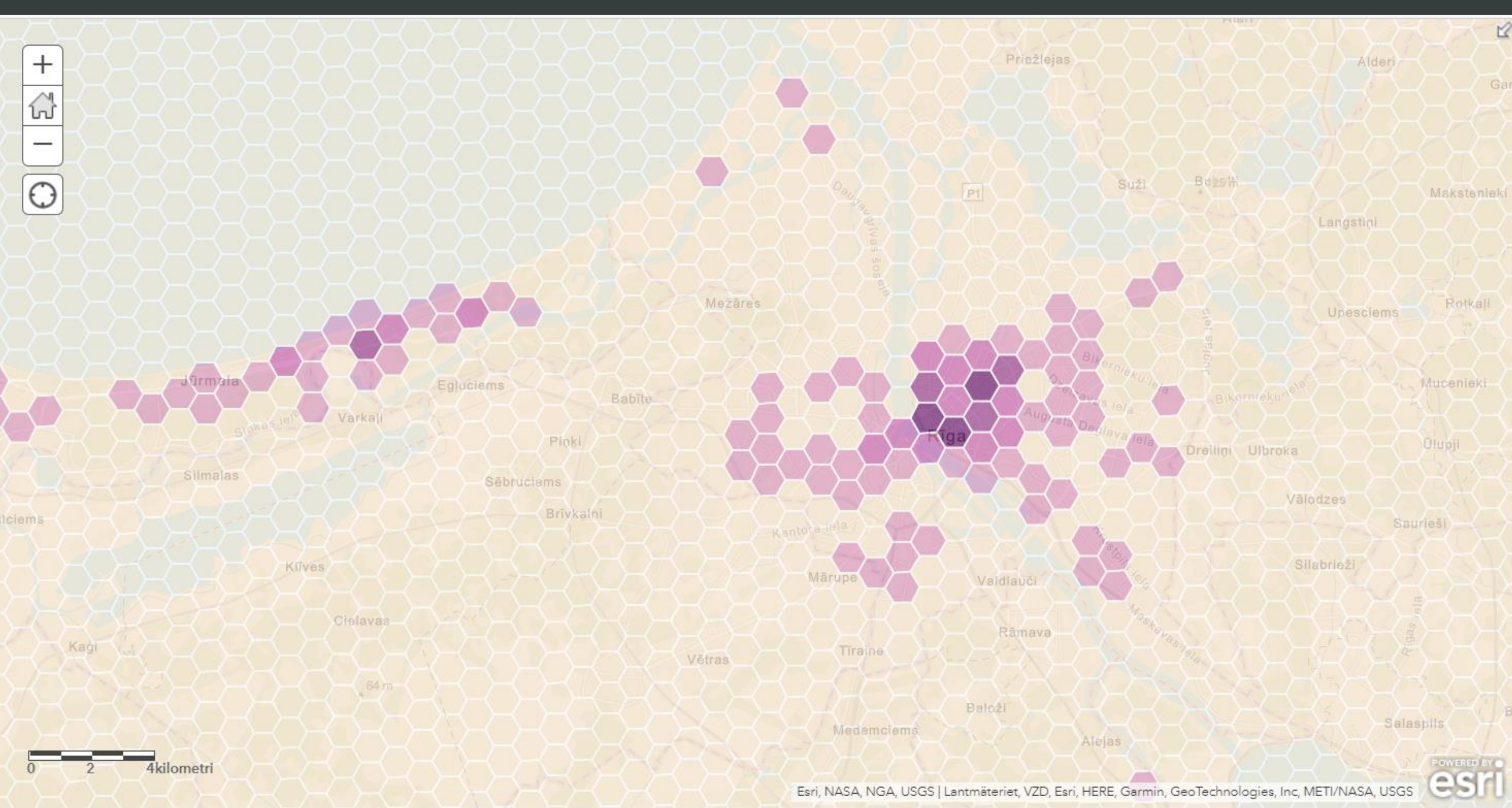
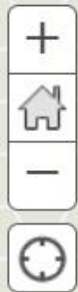
Birch, C. P. D., Oom, S. P., & Beecham, J. A. (2007). Rectangular and hexagonal grids used for observation, experiment and simulation in ecology. *Ecological Modelling*, 206 (3–4), 347–359.

Nr.	Kritērija apraksts	Kritērijs	Vērtība	Svars (0.5 - 1.5 ar soli 0.25)
1	DABAS MANTOJUMS			3,5
1.1.	Iekļauj (pilnībā vai daļēji) teritorijas ar atzītu statusu dabas,	Nacionālais parks	1	1,5
1.2.	arī kultūras mantojuma aizsardzībai (ĪADT & Natura 2000),	Aizsargājamo ainavu apvidus	1	1,5
1.3.	izceļ ainavas ekoloģisko vērtību	Dabas rezervāts	1	1,5
1.4.		Dabas parks	1	1
1.5.		Dabas liegums	1	0,5
1.6.		Biosfēras rezervāts	1	0,5
1.7.		Aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis	1	1
1.8.		Aizsargājami biotopi	1	0,5
1.9.		Mikroliegumi, citi aizsargājami dabas objekti	1	0,5
2	KULTŪRAS MANTOJUMS UN VĒSTURISKĀS LIECĪBAS			4,5
2.1.		Pilsētībūvniecības valsts nozīmes aizsargājams kultūras piemineklis	1	1,5
2.2.		Pilsētībūvniecības vietējās nozīmes aizsargājams kultūras piemineklis	1	1
2.3.	Iekļauj valsts vai reģiona nozīmes aizsargājamās kultūras	Citi valsts un reģionālās nozīmes valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi	1	1,25
2.4.	pieminekļus ar izteiktu simbolisko nozīmi (nacionāli vai reģionam) vai ietver lielāku to koncentrāciju, kas raksturo	Citi vietējas nozīmes valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi	1	0,5
2.5.	ainavas oriģinalitāti un saikni ar pārstāvēto teritoriju.	Nacionāli nozīmīgas vēsturisko notikumu vietas (t.sk. "atmiņu ainavas")	1	1,25
3	IDENTITĀTE UN SABIEDRĪBAS IESAISTE			5,75
3.1.	Latvijas kultūras kanonā iekļautās ainavas	Kanoniskās ainavas telpiskajā interpretācijā	1	1,5
3.2.	Iekļauj "Ainavu dārgumi" iekļautās 50 vietas	Apstiprinātās "ainavu dārgumu" vietas	1	1,5
3.3.	Iekļauj pārējās "Ainavu dārgumi" 193 nominētās vietas	Nominētās "ainavu dārgumu vietas"	1	0,5
3.4.		Nozīmīgs starptautisks tūrisma pieprasījums	1	1,5
3.5.	Tūrisma pieprasījums, nošķirot vietas ar starptautiska vai nacionāla mēroga tūrisma pieprasījumu	Nozīmīgs nacionāls tūrisma pieprasījums	1	0,75
3.6.		Nozīmīgi starptautiski tūrisma ceļi (kultūrtūrisma ceļi, starptautiski velomaršruti vai garo pārgājienu maršruti)	1	0,5
4	UNIKALITĀTE			2,5
4.1.	Iekļauj starptautiski atzīto UNESCO materiālā mantojuma vietu (pasaules un nacionālo), kas izceļ vietu īpašo identitāti		1	1,5
4.2.	Iekļauj starptautiski atzīto UNESCO nemateriālā mantojuma vietu (pasaules un nacionālo) telpiskās izpausmes, kas izceļ vietu īpašo identitāti		1	1
4.3.	Nacionālā mēroga objekti vai vietas ar augstu simbolisko nozīmi, sabiedrībā atzītu īpašu statusu, kas savā ziņā ir oriģināls un neatkārojams		1	1
4.4.	Savvaļas dabas vietas, kas atrodas vistālāk no blīvi apdzīvotajām vietām un galvenajiem ceļiem - nozīmīgas, cilvēku mazskartas dabiskās ainavas (Lielākais attālums no 1X1km, kurā ir vismaz 100 iedzīvotāji vai galvenajiem ceļiem)		1	1
5	AINAVAS KVALITĀTE			1
5.1.	Vizuāli izteiksmīgs ainaviskums	Īpaši ierīkotas skatu vietas (skatu torņi, skatu platformas, labiekārtotas skatu perspektīvu vietas u.tml.)	1	1
Maksimālā punktu summa				17,25

Kvantitatīvā
telpiskā analīze
vērtīgāko
nacionālās
nozīmes ainavu
identificēšanai

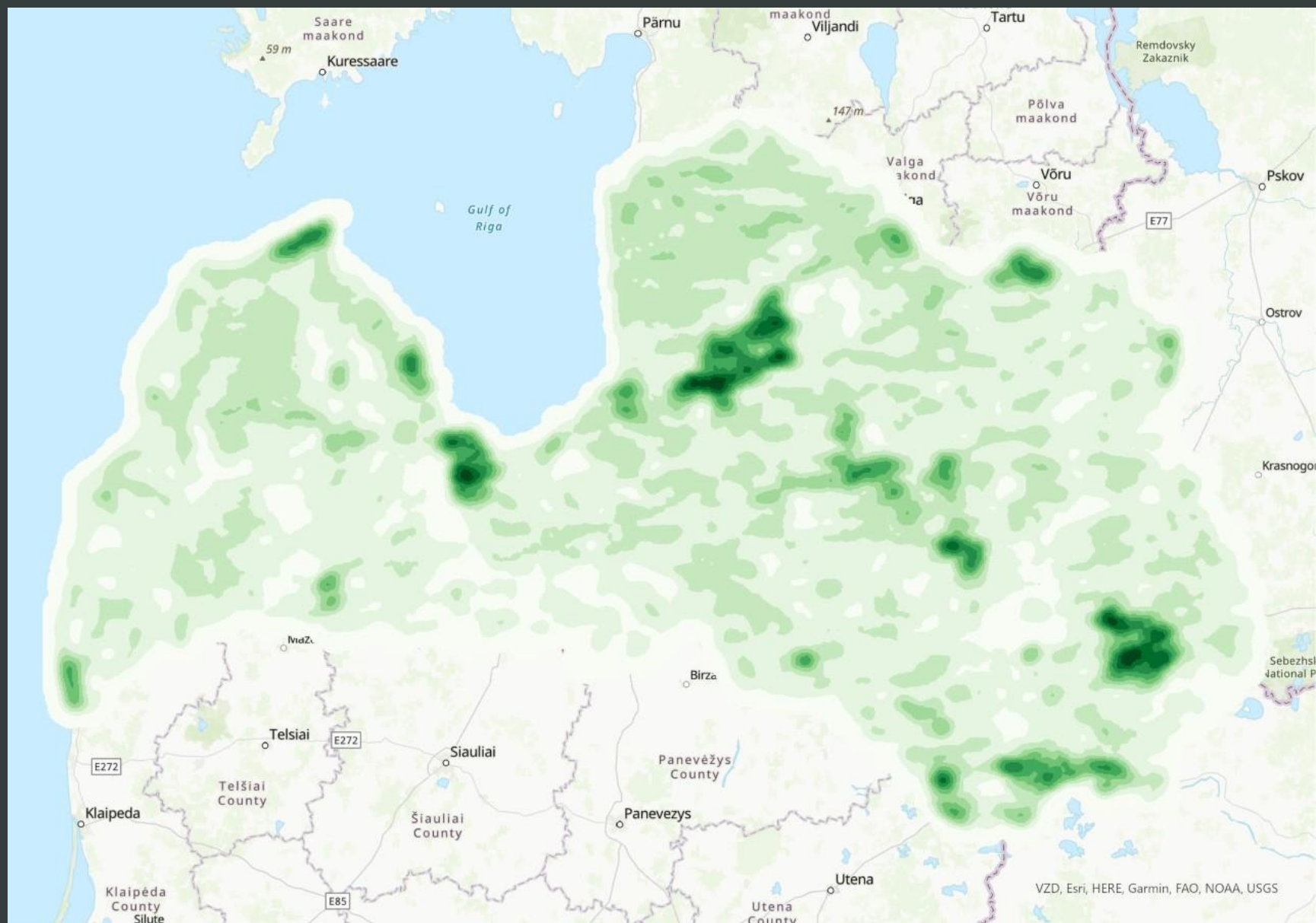

0 2 4kilometri

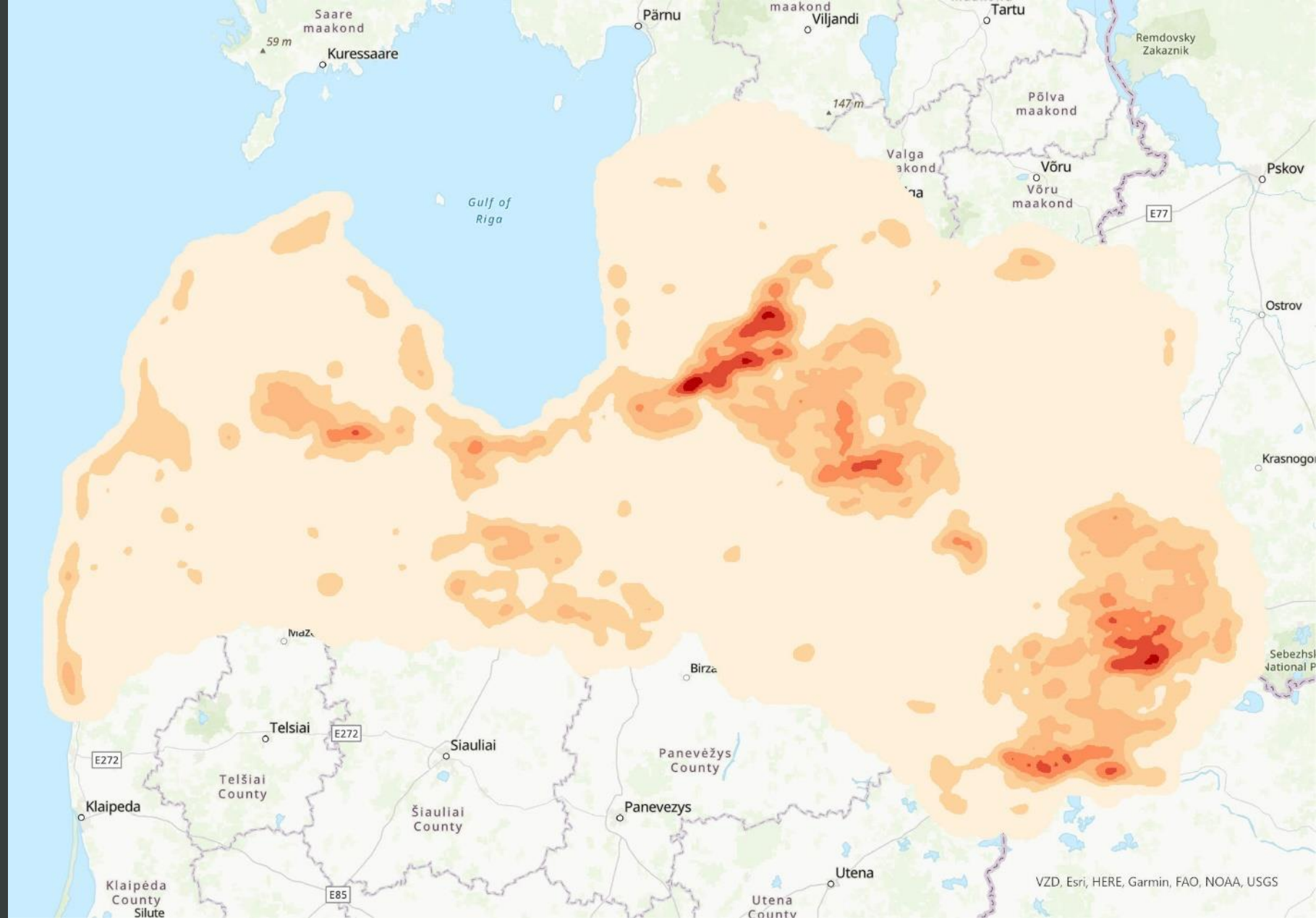
Esri, NASA, NOAA, USGS | Lantmäteriet, VZD, Esri, HERE, Garmin, GeoTechnologies, Inc, METI/NASA, USGS

Dabas mantojums un ainava

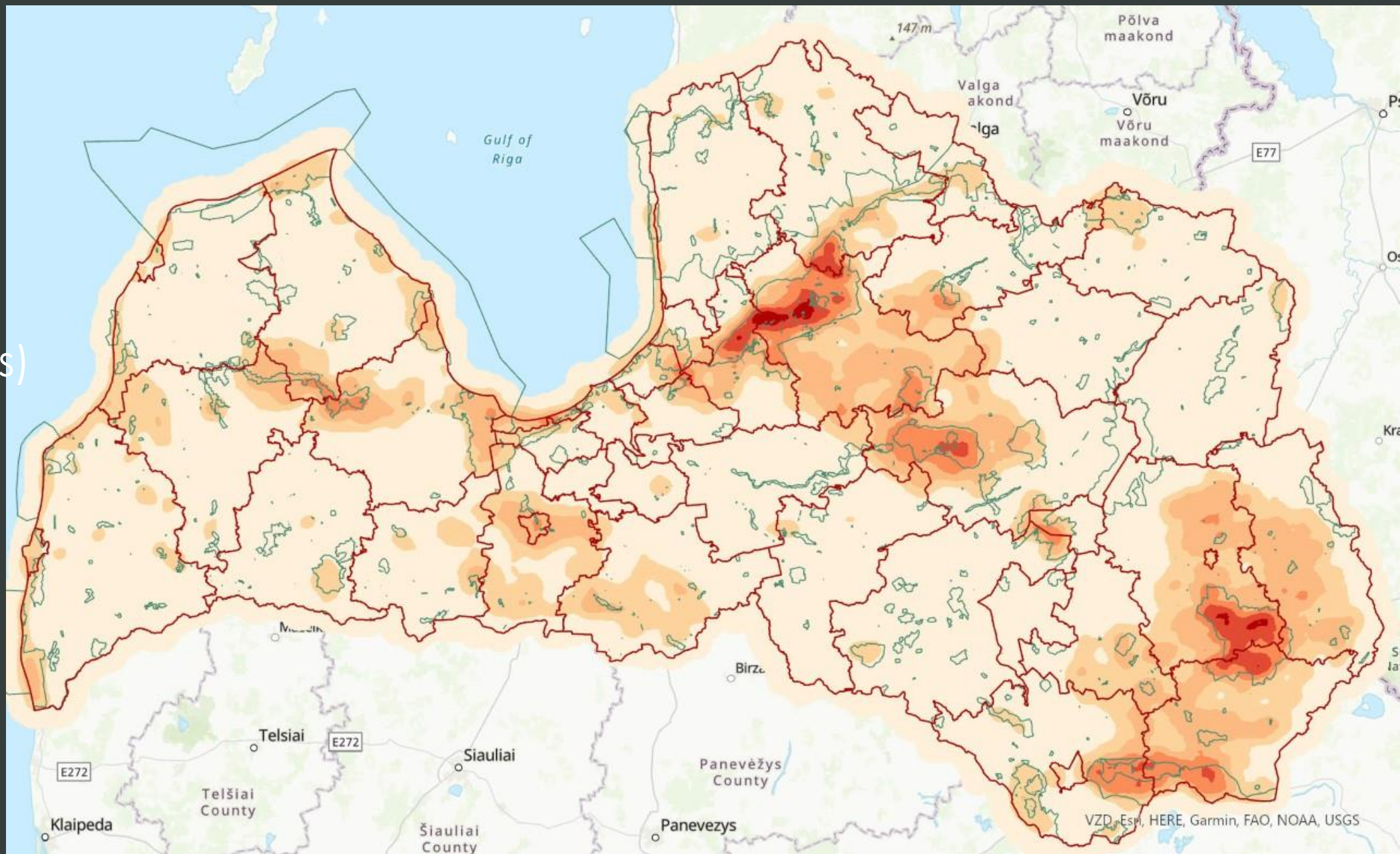

Kopējais
rezultāts pēc
kvantitatīvās
analīzes
(25 kritēriju
pielāgošanas)

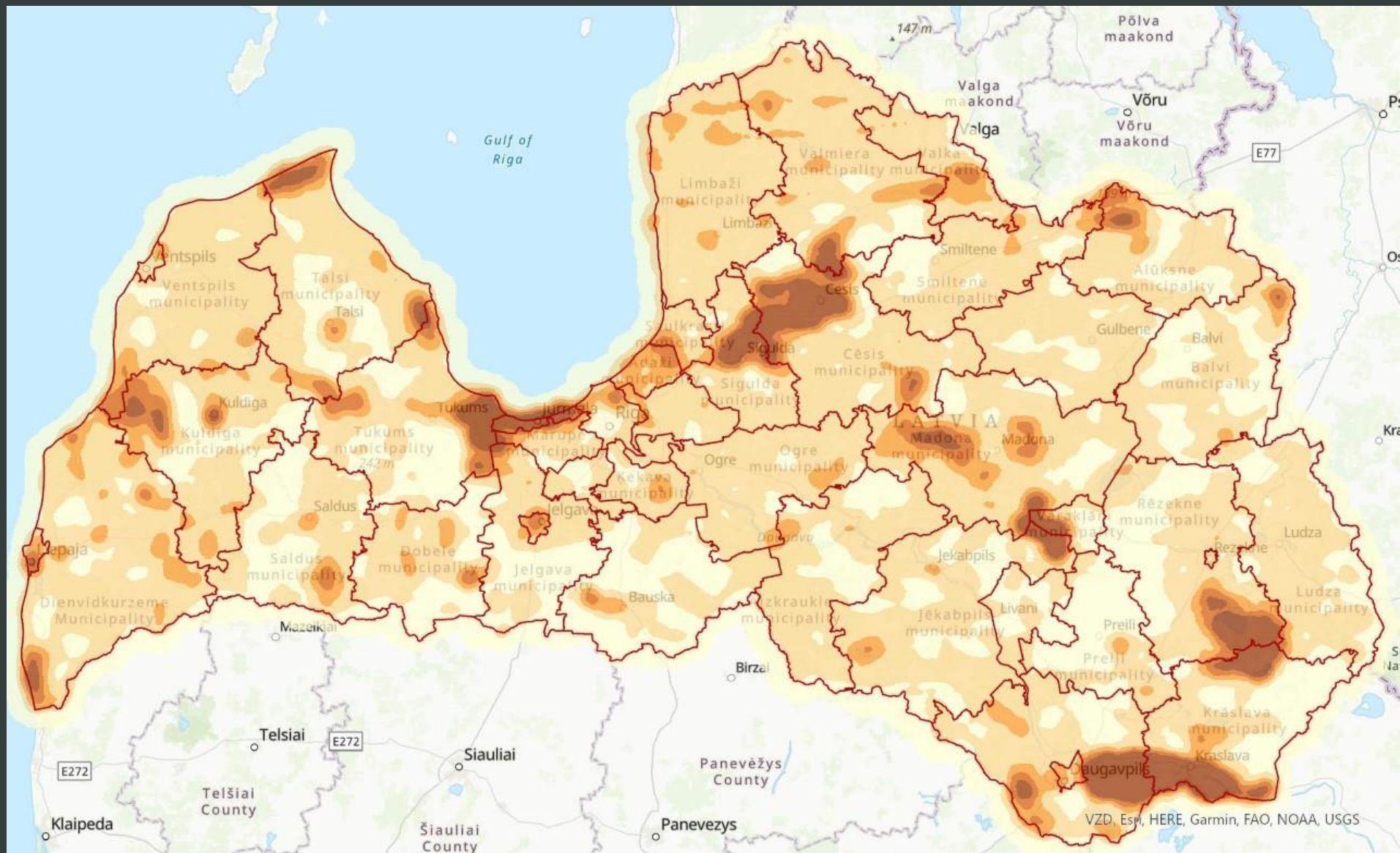

Kopējais
rezultāts pēc
kvantitatīvās
analīzes
(25 kritēriju
pielāgošanas)

Pašvaldībās

Kopējais
saraksts /
ekspertu
vienošanās
un robežu /
teritoriju
precizēšana.
Vadlīnijas
nacionālās
nozīmes
ainavu
pārvaldībai

List of sources

1. Ainavu ekspertu padomes “brīvprātīgā kodola” ierosinājumi priekšlikumiem Latvijas Kultūras kanonam un komentāri (20.12.2018.) – pārpublicēts no Ņitavska, 2021.
2. Alumäe, H., Printsmann, A., & Palang, H. (2003). Cultural and historical values in landscape planning: locals’ perceptions. In: Palang, H., Fry, G. (Eds.), *Landscape Interfaces: Cultural Heritage in Changing Landscapes*. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, pp. 125–146.
3. Antrop, M., & Van Eetvelde, V. (2000). Holistic aspects of suburban landscapes: Visual image interpretation and landscape metrics. *Landscape and Urban Planning*, 50, (1), 43-58.
4. Antrop, M., & Van Eetvelde, V. (2017). *Landscape perspectives: the holistic nature of landscape*. In *Landscape Series*, 23. Dordrecht, The Netherlands: Springer.
5. Bauman, Z., (2009). Identity in the Globalizing World. In A. Elliott and P. du Gay (eds.), *Identity in Question*, London, SAGE Publications Ltd., 1–12.
6. Birch, C.P.D., Oom, S.P., & Beecham, J.A. (2007). Rectangular and hexagonal grids used for observation, experiment and simulation in ecology. *Ecological Modelling*, 206, (3–4), 347–359. DOI: 10.1016/j.ecolmodel.2007.03.041
7. Butler, A., Knez, I., Åkerskog, A., Herlin, I.S., Sang, Å.O., & Ångman, E. (2019). Foraging for identity: the relationships between landscape activities and landscape identity after catastrophic landscape change. *Landscape Research*, DOI: 10.1080/01426397.2019.158035
8. Caruso, D., & Palm, R. (1973). Social Space and Social Place. *Professional Geographer*, 25, 221-225.
9. Cooper, C., & Hall, C. M. (2008). *Contemporary Tourism. An International Approach*. Oxford, Burlington, MA: Elsevier, Butterworth-Heinemann.
10. Cosgrove, D.E. (2006). Landscapes of the cultural space economy: L.A. and the Italian città diffusa. In: Terkenli, T.S., d’Hauteserre, M.-A. (Eds.), *Landscapes of a New Cultural Economy of Space*. Springer, Amsterdam, pp. 69–91.
11. Cukura, I. (2021). Latvijas nacionālie simboli. Nacionālā enciklopēdija.
12. Dardel, E. (1952), *L’Homme et la Terre: Nature de la realite Geographique*. Paris: Presses Universitaires de France.
13. Davoudi, S., & Brooks, E. (2019). *Landscape quality: A rapid review of the evidence*. Newcastle University.
14. Dixon, J., & Durrheim, K. (2000). Displacing place-identity: A discursive approach to locating self and other. *British Journal of Social Psychology*, 39, 27–44.
15. Dupont, L., Ooms, K., Antrop, M., Eetvelde, V.V. (2017). Testing the validity of a saliency-based method for visual assessment of constructions in the landscape. *Landscape and Urban Planning*, 167, 325-338
16. Du Gay, P., & Hall, S. (1996). *Questions of Cultural Identity*, London, Sage Publications.
17. Egoz, S. (2013). Landscape and identity: beyond a geography of one place. In: Howard, P., Thompson, I., Waterton, E. (Eds.), *The Routledge Companion to Landscape Studies*. Routledge, New York, pp. 272–285.
18. Esri. (n.d.). Why hexagons? <https://pro.arcgis.com/en/pro-app/2.8/tool-reference/spatial-statistics/h-whyhexagons.htm>
19. Graham, B., Howard, P. (Eds.). (2008). *The Ashgate Research Companion to Heritage and Identity*. Ashgate.

List of sources

20. Hanovs, D. (2021). Kultūra. Nacionālā enciklopēdija.
21. Ingold, T. (2011). Being alive: Essays on movement, knowledge and description. Abingdon: Routledge.
22. Īsumā par ainavu politiku. (2021). Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Rīga.
23. Knez, I. (2005). Attachment and identity as related to a place and its perceived climate. *Journal of Environmental Psychology*, 25, 207–218.
24. Knez, I. (2014). Place and the self: An autobiographical memory synthesis. *Philosophical Psychology*, 2, 164–192.
25. Knudsen, D.C., Metro-Roland, M.M., & Soper, A.K. (2008). Landscape, Tourism, and Meaning: A Conclusion. In: Knudsen, D.C., Metro-Roland, M.M., Soper, A.K., & Greer, C.E. (Eds). *Landscape, Tourism, and Meaning*. Cornwall: Ashgate.
26. Kultūraskanons.lv. (2021). Ainavas. Pieejams: <https://kulturaskanons.lv/>
27. Kultūrvēsturiskā ainava Latvijā. (2016). Rezolūcija. Turaīdas muzejrezervāts: Latvijā Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija sadarbībā ar Francijas institūtu Latvijā.
28. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027. 2. redakcija. (2021). Pieejams: https://www.kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2021/11/Pasreizejas_situacijas_raksturojums.pdf un <https://www.kurzemesregions.lv/darbibas-nozares/attistibas-planosana/regiona-planosanas-dokumentu/kurzeme-2021-2027/>
29. Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.-2027. gadam. 2. redakcija. (2021). Pieejams: <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/#.YcK1VmhBxPY>
30. Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006.–2026.gadam. (2006). Telpiskās struktūras apraksts. Pieejams: <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/#.YJaT-6GEaUk>
31. Latgales Stratēģija 2030. (2010). Pieejams: <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/#.YJaT-6GEaUk>
32. Latviešu vēsturisko zemju likums. (2021). Latvijas Vēstnesis, 121B, 28.06.2021. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324253-latviesu-vesturisko-zemju-likums>
33. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. (2010). Latvijas Republikas Saeima.
34. Lūse, A. (2021). Identitāte. Nacionālā enciklopēdija.
35. Lowenthal, D. (1961). Geography, Experience and Imagination: Towards a Geographical Epistemology. *Annals of the Association of American Geographers*, 51 (3), 241-260
36. Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem. (1999). Ministru kabineta noteikumi Nr. 69. Rīgā 1999. gada 23. februārī (prot. Nr. 14 4.§). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/22317-noteikumi-par-aizsargajamo-ainavu-apvidiem>
37. Ņītavska, N. (2021). Latvijas nacionālās nozīmes ainavu noteikšana, aizsardzība, plānošana un pārvaldība. (Maģistra darbs; vadītājs prof. Oļģerts Nikodemus). Rīga: Latvijas Universitāte.
38. Palang, H., Printsman, A., Alumäe, H., Kaur, E., Oja, T., Prede, M., Pungas, P., Reimann, M., & Sooväli, H. (2003). Local people as shapers of sustainability of rural landscapes. In: Tiezzi, E., Brebbia, C.A., Usó, J.L. (Eds.). *Ecosystems and Sustainable Development*, (2) (Advances in Ecological Sciences, 19). Wessex Institute of Technology Press, Southampton, pp. 873–882.

List of sources

39. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. (1993). Latvijas Vēstnesis, 5, (25.03.1993.). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/59994-par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam>
40. Ramans, Ģ. (1935). Latvijas teritorijas ģeogrāfiskie reģioni. *Ģeogrāfiski Raksti*, 5, 178-240.
41. Ramans, K. (1994). Ainavrajonešana. Latvijas daba: enciklopēdija. 1.sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 22.-24.
42. Ramos, I.L., Bernardo, F., Ribeiro, S., C., & Van Eetvelded, V. (2016). Landscape identity: Implications for policy making. *Land Use Policy*, 53, 36–43.
43. Relph, E. (1976). Place and placelessness. London: Pion Limited.
44. Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030. gadam. (2015). Pieejams: <https://rpr.gov.lv/darbibas-jomas/attistibas-planosana/planosanas-dokumenti/regiona-planosanas-dokumenti/>
45. Sauer, C.O. (1925). The Morphology of landscape. Berkeley: University Press, p.19.
46. Simensen T., Halvorsen R., Erikstad L. (2018). Methods for landscape characterisation and mapping: A systematic review. *Land Use Policy*, 75, 557–569.
47. Skultans, V. 1997. Theorizing Latvian lives: The quest for identity. *The Journal of the Royal Anthropological Institute*. 3, (4), 761–780.
48. Stobbelaar, D.J., & Pedroli, B. (2011). Perspectives on landscape identity: a conceptual challenge. *Landscape Research*, 36, 321–333.
49. Swanwick, C. (2002). Landscape Character Assessment Guidance for England and Scotland: Prepared for the Countryside Commission and Scottish Natural Heritage. Countryside Agency.
50. Tassinari et al., (2007). P. Tassinari, D. Torreggiani, G. Paolinelli, S. Benni. Rural buildings and their integration in landscape management. *Agricultural Engineering International: the CIGR Ejournal*, (9), 1-20.
51. Tuan, Y. F. (1977). Space and Place: The Perspective of Experience. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
52. Vecco, M. (2020). Genius loci as a meta-concept. *Journal of Cultural Heritage*, (41), 225-231.
53. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojums Nr. 1-2/106 “Par ainavu ekspertu padomes izveidošanu”. (2017). Rīga.
54. Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.–2027. 2. redakcija. Pieejams: http://www.vidzeme.lv/lv/vpr_attistibas_programmas_2021_2027_izstrade1
55. Volkovs, V. (2021). Etniskā identitāte. Nacionālā enciklopēdija.
56. Wascher D.M. (2005). European Landscape Character Areas – Typologies, Cartography and Indicators for the Assessment of Sustainable Landscapes. Final ELCAI Project Report. Retrieved from: <http://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/1778>.
57. Zariņa, A. (2010). Ainavas pēctecīgums: ainavu veidošanās vēsturiskie un biogrāfiskie aspekti Latgalē. Promocijas darbs (Vadītājs: Dr.geogr. Pēteris Šķiņķis). Rīga: Latvijas Universitāte.
58. Zemgales plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.-2027. gadam 3. redakcijas projekts. Pieejams: <https://www.zemgale.lv/attistibas-planosana/zpr-attistibas-programma-2021-2027-projekts>
59. Zigmunde, D., & Nitavska, N. (2017). Legislative framework for landscape planning in Latvia. In: World Multidisciplinary Civil Engineering-Architecture-Urban Planning Symposium 2017, WMCAUS 2017, IOP Conf. Series: Materials Science and Engineering, 245, (6)
60. Yarwood, R. (2005). Beyond the rural idyll: images, countryside change and geography. *Geography*, Springer, 90, 19-31.

Nacionālās nozīmes ainavu identificēšana

Table 1

Landscape characteristics or features related to identity and its respective scores.

Landscape characteristics or features related to identity	Score
Material heritage	1
Immaterial heritage (density (number per square metres), type, significance)	2
Man-made structures built by a community that reflect a particular usage of the land (e.g. mills)	0
Actions by man through (or in) the landscape	0
Landscape features related to Memory (e.g. pilgrimage routes such as the Santiago trail in Southern Europe)	8
Back to land movements (e.g. returning of immigrants)	0
Smells and sounds (e.g. digital library of winds)	3